

sygn. akt VII Pa 112/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Sędziowie: SO Agnieszka Stachurska

SO Zbigniew Szczuka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Mariusz Żelazek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 listopada 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko A. P.

o ustalenie istnienia stosunku pracy i wydanie świadectwa pracy

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 kwietnia 2018 r., sygn. VI P 151/16

1. oddala apelację,
2. zasądza od pozwanego A. P. na rzecz radcy prawnego D. K. kwotę 75 zł (siedemdziesiąt pięć złotych) powiększoną o 23% podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w instancji odwoławczej.

SSO Agnieszka Stachurska SSO Marcin Graczyk SSO Zbigniew Szczuka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu sprawy z powództwa M. S. przeciwko pozwanemu A. P. o ustalenie istnienia stosunku pracy, o wynagrodzenie, o wydanie świadectwa pracy:

1. ustalił, że powódka M. S. była zatrudniona u pozwanego A. P. na podstawie umowy o pracę od 10 marca 2001 roku do 15 sierpnia 2001 roku oraz od 17 listopada 2001 roku do 30 października 2003 roku w pełnym wymiarze czasu pracy;
2. nakazał pozwanemu A. P. wydać powódce M. S. świadectwo pracy za wskazany w punkcie 1 okres zatrudnienia;
3. oddalił powództwo w zakresie roszczenia o wynagrodzenie za pracę;
4. umorzył postępowanie w zakresie roszczenia o wynagrodzenie za pracę w okresie od 16 sierpnia 2001 roku do 16 listopada 2001 roku.

5. nie obciążył powódki kosztami zastępstwa procesowego;

6. zasądził od pozwanego A. P. na rzecz powódki M. S. kwotę 240 złotych powiększoną o 23 % podatku VAT tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu;

7. przyznał radcy prawnemu D. K. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie kwotę 5400 złotych powiększoną o 23 % podatku VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu;

8. nakazał wypłacić radcy prawnemu D. K. kwotę określoną w punkcie 7 z kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie.

Sąd Rejonowy dokonał następujących ustaleń faktycznych:

Strony pozostawały w związku małżeńskim w okresie od 10 października 1998 roku do 14 marca 2005 roku.

Powódka prowadziła działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w W. prowadząc usługi remontowo – budowlane, handel obwoźny artykułami spożywczymi i przemysłowymi – z wyłączeniem artykułów objętych koncesją lub obowiązkiem uzyskania zezwoleń określonych przepisami ustaw szczególnych -wykreślona z ewidencji działalności z 1 grudnia 2000 roku.

W okresie od 1 grudnia 2000 roku do 9 marca 2001 roku zatrudniona była przez P. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w W. na stanowisku sprzedawcy w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach tego zatrudnienia sprzedawała świeże soki w Centrum (...) w M..

Dalej powódka M. S. pomagała swojemu mężowi A. P. ((...)) w pracy, umowa o pracę z poprzednim pracodawcą została rozwiązana za porozumieniem stron. Pozwany prowadził działalność gospodarczą od 15 grudnia 2000 roku w zakresie przede wszystkim sprzedaży detalicznej owoców i warzyw prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach.

W okresie od dnia 10 marca 2001 roku do dnia 15 sierpnia 2001 roku oraz od dnia 17 listopada 2001 roku do dnia 30 października 2003 roku powódka pracowała w sklepie w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierownika sklepu. W tym okresie nie została zgłoszona przez pozwanego do ubezpieczeń jako osoba współpracująca. Początkowo działalność gospodarczą pozwany prowadził przy ul. (...), w wynajmowanym pomieszczeniu. W grudniu 2002 roku rozpoczął prowadzenie działalności w lokalu wybudowanym na działce stanowiącej własność powódki przy ul. (...) w W.. Strony wspólnie podjęły decyzję o przeniesieniu sklepu.

W okresie od 15 sierpnia 2001 roku do 16 listopada 2001 roku powódka zarejestrowana została jako osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych.

W okresie pracy u pozwanego powódka pracowała jako sprzedawca, wykonywała te same czynności co pracownik zatrudniony na umowę o pracę - D. M.. Powódka zajmowała się wszystkim czym trzeba było zajmować się w sklepie, wykonywała wszelkie prace od sprzedaży do sprzątnięcia, zastępowała pracowników na kasie, wykonywała zamówienia, wyceniała towar, rozliczała kasy fiskalne, prowadziła rozliczenia miesięczne sklepu. Umówili się z pozwanym, że będzie miał wgląd do wszystkiego, ale to ona będzie poprowadziła sklep. Pozwany dostarczał dokumentację do księgowej, przebywał w sklepie, przywoził towar. Powódka wydawała innym pracownikom polecenia. Postrzegana była przez nich, tak jak pozwany, jako „szefowa”. Jednocześnie powódka zastępowała innych pracowników na kasie.

Przeprowadzając rozważania prawne Sąd Rejonowy wskazał, że powództwo jako częściowo uzasadnione zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W ocenie Sądu I instancji wskazał, że powódka niewątpliwie posiadała interes prawny w przedmiotowym ustaleniu, gdyż ustalenie łączącego strony stosunku jako umowy o pracę miało bezpośredni wpływ na szereg uprawnień wynikających z przepisów prawa pracy i ubezpieczenia społecznego, w tym odprowadzenia zaległych składek emerytalnych, rentowych i chorobowych oraz ewentualnie wysokości emerytury.

Sąd Rejonowy analizując i oceniając materiał dowodowy zgromadzony w sprawie miał na uwadze okres czasu jaki upłynął od zakończenia współpracy między stronami, a wniesieniem pozwu. Świadkowie zeznający w sprawie wielu zdarzeń już nie pamiętali jednakże ich zeznania, a także dokumenty złożone do akt pozwoliły na odtworzenie relacji jakie łączyły powódkę i pozwanego oraz warunków panujących w sklepie. W ocenie Sądu Rejonowego, z zeznań wszystkich świadków wynika, że powódka nie tylko była „szefową”, ale wykonywała w sklepie czynności tożsame jak pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, zastępowała ich też na kasie, pracowała jak pozostali. Obowiązujące przepisy prawa nie zabraniają także zatrudnienia osób najbliższych w ramach stosunku pracy. Nadto z zeznań obu stron wynika bezspornie, że za dalszy okres czasu pozwany zgłosił powódkę do ubezpieczeń społecznych jako osobę współpracującą, co także przemawia za zalegalizowaniem spornego okresu, kiedy pracowała u pozwanego na podstawie umowy o pracę. Powództwo zostało uwzględnione za cały objęty żądaniem okres z wyłączeniem okresu od 15 sierpnia 2001 roku do 16 listopada 2001 roku kiedy powódka zarejestrowana była jako osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych.

W związku z ustaleniem istnienia stosunku pracy Sąd Rejonowy zważył, że pozwany zobowiązany jest do wydania świadectwa pracy za okres objęty wyrokiem. W myśl bowiem art. 97 § 1 kodeksu pracy związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie wydać pracownikowi świadectwo pracy. Wydanie świadectwa pracy nie może być uzależnione od uprzedniego rozliczenia się pracownika z pracodawcą. Zgodnie zaś z § 2 w świadectwie pracy należy podać informacje dotyczące okresu i rodzaju wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk, trybu rozwiązania albo okoliczności wygaśnięcia stosunku pracy, a także inne informacje niezbędne do ustalenia uprawnień pracowniczych i uprawnień z ubezpieczenia społecznego (...). Konsekwentnie pozwany jest zobowiązany do zgłoszenia powódki do ubezpieczenia społecznego i opłacania zaległych składek (w tym emerytalnych, rentowych, chorobowych, wypadkowych).

W zakresie roszczenia o wynagrodzenie powództwo zostało oddalone jako przedawnione, a w zakresie roszczenia cofniętego umorzono.

W myśl art. 291 § 1 i § 4 kodeksu pracy roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną. Zarzut przedawnienia został skutecznie podniesiony przez pozwanego. Jak wynika bowiem z akt sprawy powódka wystąpiła z roszczeniem o zasądzenie wynagrodzenia za okres objęty sporem - lata 2001-2003 - dopiero w dniu 18 maja 2016 roku.

Wobec zmodyfikowania roszczenia o wynagrodzenie Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w zakresie żądania za okres od dnia 16 sierpnia 2001 roku do dnia 16 listopada 2001 roku.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd I instancji miał na uwadze, że powódka nie została zwolniona od obowiązku ponoszenia kosztów procesu mimo, że w sprawie ustanowiony został pełnomocnik z urzędu. Przesłuchał powódkę na okoliczność jej obecnej sytuacji majątkowej i z uwagi na powyższe odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu, na które w niniejszej sprawie składały się koszty zastępstwa procesowego. Podstawę powyższego orzeczenia stanowił przepis art. 102 k.p.c.

Kosztami zastępstwa procesowego profesjonalnego pełnomocnika z urzędu, w części w jakiej wygrała powódka, Sąd Rejonowy obciążył pozwanego zaś w części w jakiej przegrała Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie pkt 1,2,5 i 6. Pełnomocnik pozwanego zarzucił skarżonemu wyrokowi mające wpływ na treść wyroku błędne oraz sprzeczne ustalenia faktyczne.

Ponadto pozwany zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 189 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, dokonanie oceny dowodów w sposób nieobiektywny i niwyszczególny, z naruszeniem zasad

doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, a także dokonanie ustaleń faktycznych w oparciu o nie pełen materiał dowodowy, poprzez:

- błędne uznanie, że dowody z zeznań przesłuchanych świadków w tym zeznania świadka K. K., D. M., A. W., L. L., wskazują że powódka była zatrudniona u pozwanego na podstawie umowy o pracę, w sytuacji gdy żaden ze świadków nie wskazał na istnienie pomiędzy powódką, a pozwanym ustaleń, co do: a) wynagrodzenia, b) wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy, c) wykonywania pracy pod kierownictwem pozwanego, d) wyznaczenia co do miejsca i czasu pracy (art. 22 § 1 kodeksu pracy);
- błędne pominięcie dowodu z przesłuchania pozwanego A. P. w charakterze strony;
- błędne ustalenie w niniejszej sprawie na podstawie art. 189 k.p.c. istnienia stosunku pracy pomimo braku przesłanek ku temu.

Pozwany wskazał również, że doszło do naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku istotnych ustaleń, co do podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia, w tym:

- brak odniesienia się do przesłuchania A. P. w charakterze strony;
- brak w uzasadnieniu wyroku wyjaśnienia nie uwzględnienia wniosku Pozwanego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego,
- sprzeczne i bardzo lakoniczne ustalenia uzasadnienia wyroku przejawiające się w ustaleniu, że powódka była zatrudniona przez pozwanego na podstawie umowy o pracę przy jednoczesnym braku przytoczenia i uzasadnienia zaistnienia w niniejszej sprawie okoliczności koniecznych do istnienia stosunku pracy.

Pozwany zarzucił również mające wpływ na treść wyroku naruszenie art. 98 § 1 - 4 k.p.c., art. 102 k.p.c., art. 203 § 1 - 3 k.p.c. poprzez błędne odstąpienie od zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w sytuacji gdy powódka posiadając fachowego pełnomocnika w toku całego procesu popiera bezzasadne roszczenia, roszczenia które dotyczą okoliczności sprzed kilkunastu lat. Jednocześnie, pozwany w toku procesu swoim zachowaniem nie dał powodu do zastosowania art. 102 k.p.c., co więcej pozwany poniósł koszty fachowego pełnomocnika, który brał udział w licznych rozprawach w niniejszej sprawie, w tym także w ramach pomocy prawnej w innym sądzie.

W konsekwencji pozwany zarzucił naruszenie art. 97 § 1 - 4 k.p. poprzez błędne nakazanie pozwanemu wydania świadectwa pracy w sytuacji, gdy powódka nigdy nie była zatrudniona przez pozwanego.

W oparciu o powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację powódka M. S. wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, iż apelacja pozwanego jako całkowicie bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Dokonana zaś ocena prawna nie nasuwa zastrzeżeń co do właściwej wykładni przepisów prawa oraz ich prawidłowego zastosowania. Wobec tego zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w niniejszym uzasadnieniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku, wydane w sprawie o sygn. II UKN 61/97; oraz wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 roku, wydany w sprawie o sygn. PKN 339/98).

Sąd drugiej instancji związany jest zarzutami zawartymi w apelacji. Związanie zarzutami apelacyjnymi oznacza, że uwzględnienie apelacji możliwe jest jedynie w oparciu o zarzuty powołane przez stronę skarżącą.

W kontekście zgłoszonych zarzutów stwierdzić należy, że spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do wykładni przepisów prawa procesowego i prawa materialnego. Sąd Okręgowy zważył, iż zarzuty apelacyjne strony pozwanej koncentrowały się na kwestii prawidłowego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 189 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p., art. 98 § 1 - 4 k.p.c., art. 102 k.p.c., art. 203 § 1 - 3 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 22 k.p., art. 97 § 1 - 4 k.p.

Zgodnie z art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 t.j., dalej: k.p.c.) sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. dotyczącego zasad oceny dowodów, wymaga wykazania, że ocena ta dokonana została w sposób rażąco wadliwy lub oczywiście błędny, uchybiający zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Nie może ono natomiast ograniczać się do zaprezentowania własnego przekonania o innej wadze i wiarygodności przeprowadzonych dowodów, czy też przedstawienia własnej wersji stanu faktycznego sprawy (orzeczenia Sądu Najwyższego z 6 listopada 1998 roku, sygn. akt II CKN 4/98, niepubl.; z 5 sierpnia 1999 roku, sygn. akt II UKN 76/99, z 14 stycznia 2000 roku, sygn. akt I CKN 1169/99, z 10 kwietnia 2000 roku, sygn. akt V CKN 17/00, Legalis), a ponadto jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 roku, sygn. II CKN 817/00, Legalis).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, że wbrew stanowisku apelującego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., i nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów bowiem całościowo przeanalizował materiał dowodowy.

Sąd Okręgowy uznał, że podniesiony zarzut nieprawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego przez Sąd Rejonowy jest całkowicie bezzasadny i jako taki nie może skutkować zmianą wyroku Sądu I instancji. Sąd Okręgowy podkreśla, że Sąd Rejonowy dokonał wnikliwej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy szczegółowo wykazał, którym dowodom dał wiarę, przedstawiając logiczną analizę całego materiału dowodowego. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej i pełnej oceny materiału dowodowego, na podstawie której słusznie uznał, że powódka była zatrudniona u pozwanego A. P. na podstawie umowy o pracę od 10 marca 2001 roku do 15 sierpnia 2001 roku oraz od 17 listopada 2001 roku do 30 października 2003 roku.

Sąd II instancji nie podzielił także zarzutu apelującej dotyczącego naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Podnieść należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał w swoich orzeczeniach, że wynik sprawy nie może zależeć od tego jak jest napisane uzasadnienie i czy zawiera wszystkie wymagane elementy. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu uniemożliwia całkowite dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (orzeczenie Sądu Najwyższego z 16 października 2009 roku, sygn. akt I UK 129/09, LEX nr 558286, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 12 września 2018 roku, III AUa 804/18, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 czerwca 2018 roku, VII AGa 360/18). Stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie sytuacja taka nie zachodzi, gdyż przeprowadzone przez Sąd I instancji rozważania pozwalały na prześledzenie toku rozumowania prowadzącego do rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku, a tym samym również na ocenę prawidłowości wydanego w sprawie

orzeczenia. Wbrew twierdzeniom strony apelującej w uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy szczegółowo wykazał, którym dowodom dał wiarę a którym nie dał wiary i dlaczego, przedstawiając logiczną analizę całego materiału dowodowego, dokonał prawidłowej i pełnej jego oceny.

Pełnomocnik pozwanego w zarzutach apelacyjnych wskazywał na naruszenie przez Sąd I instancji serii przepisów postępowania tj. art. 227 k.p.c., 232 k.p.c., 189 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. art. 300 k.p., jednak one również okazały się bezzasadne.

Kryteria, jakimi kieruje się Sąd, ustalając czy między stronami istniał stosunek pracy, wynikają z art. 22 k.p. Wynika z niego, że przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art. 22 § 1 k.p.). Zatrudnienie na takich warunkach jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy (§ 1 1) i nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w art. 22 § 1 2 k.p. Z przywołanego przepisu wynikają następujące cechy stosunku pracy: (1) odpłatność, (2) osobiste świadczenie pracy przez osobę fizyczną, (3) wykonywanie pracy określonego rodzaju, w sposób ciągły i powtarzający się, (4) wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy i na jego ryzyko, (5) wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, (6) wykonywanie pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Wszystkie te elementy muszą zajść łącznie, a brak jednego z nich zasadniczo wyklucza przyjęcie, że nawiązany został stosunek pracy. Zgodnie z ogólną zasadą postępowania cywilnego (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) ciężar wykazania wszystkich powyższych okoliczności spoczywał na powódce. Wbrew odmiennej ocenie apelującego Sąd I instancji nie naruszając ustawowych reguł rozkładu ciężaru dowodu w niniejszym postępowaniu (art. 232 k.p.c.) słusznie uznał, że strona powodowa wywiązała się z obciążającego ją obowiązku dowodowego wykazania zasadności dochodzonego roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy pomiędzy M. S. a A. P.. W konsekwencji niezasadnym okazał się również zarzut naruszenia art. 97 § 1 - 4 k.p., Sąd Rejonowy bowiem zasadnie nakazał pozwanemu wydać powódce świadectwo za ustalone okresy zatrudnienia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 102 k.p.c. Sąd II instancji uznał go za chybiony. W myśl art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż skorzystanie z instytucji przewidzianej wskazanym wyżej art. 102 k.p.c. należy do decyzji sądu orzekającego w danej sprawie, jeżeli uzna on, że zachodzą ku temu przesłanki, zaś ingerencja sądu odwoławczego w takie orzeczenie jest bardzo ograniczona, w zasadzie można przyjąć, że odbywa się jedynie wówczas, gdy Sąd I instancji nie uzasadnił swojego stanowiska w tym zakresie oraz w wypadku uznania, że ocena ta jest zupełnie dowolna, a z taką sytuacją nie mamy do czynienia w sprawie niniejszej.

Prawidłowość wskazanego wyżej poglądu wypracowana została w praktyce orzeczniczej. I tak w wyroku Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dnia 28 listopada 2013 roku, sygn. akt IV Cz 92/13 zostało podkreślone, że oparta na kryterium słusznościowym ocena sądu dotycząca istnienia wypadku szczególnie uzasadnionego w rozumieniu art. 102 k.p.c. należy do sfery uznania sądu. W związku z tym zakwestionowanie tej oceny może nastąpić jedynie wyjątkowo, w razie podjęcia przez sąd rozstrzygnięcia oczywiście niemieszczącego się w granicach przyznanej mu swobody decyzji przez art. 102 k.p.c.

W innym orzeczeniu - I PK 13/13 (postanowienie Sąd Najwyższego z 14 maja 2013 roku - Izba Pracy) zostało również stanowczo wskazane, że skorzystanie z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i to do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępstwo od generalnej zasady (art. 98 § 1 k.p.c.) obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ingerencja w to uprawnienie sądu, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo odstąpił od obciążania powódki kosztami mając na uwadze jej sytuację materialną oraz fakt, że jej powództwo co do meritum było zasadne. Gdyby nie fakt podniesienia przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia powództwo w zakresie niewypłaconego wynagrodzenia zostałyby uwzględnione. Konkludując w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy uzasadnił swoje stanowisko w zakresie dotyczącym zastosowania w sprawie dobrodziejstwa z art. 102 k.p.c. i nie było podstaw do ingerencji w to rozstrzygnięcie.

Mając na uwadze powyższe rozważania i ustalenia, Sąd Okręgowy uznał apelację pozwanego za całkowicie niezasadną, albowiem sformułowane w niej zarzuty w żaden sposób nie wykazały wadliwości orzeczenia Sądu I instancji i stanowiły wyłącznie nieskuteczną polemikę z jego trafnym rozstrzygnięciem. Jak już zostało wskazane, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowego ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie, z którego wyprowadził prawidłowe i logiczne wnioski – podzielone w całej rozciągłości przez Sąd Okręgowy oraz dokonał prawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego do obowiązujących przepisów prawa. W związku z powyższym, stawiane przez skarżącego zarzuty sprzeczności ustalonego stanu faktycznego z zebrany w sprawie materiałem dowodowym oraz naruszenia przepisów prawa materialnego uznać należało za bezzasadne.

Sąd Okręgowy stwierdził również, że w toku postępowania przed Sądem Rejonowym nie doszło do nieważności postępowania, a Sąd Rejonowy rozpoznał istotę sprawy (art. 386 § 2 i 4 k.p.c.). Nie zachodzą więc, badane z urzędu przez Sąd Okręgowy, przesłanki powodujące konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ustalił stan faktyczny. Ustalenia Sądu Rejonowego pod względem reguł logicznego myślenia, wnioskowania, dokonane zostały w sposób jasny i wynikający z przeprowadzonych dowodów.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. Sąd II instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie na podstawie § 15 ust. 1 pkt 1 i 3 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1714), uwzględniając zgodnie z § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia stawkę należnego podatku od towarów i usług w wysokości 23%.

SSO Agnieszka Stachurska SSO Marcin Graczyk SSO Zbigniew Szczuka (spr.)

Zarządzenie: (...)

(...)